

GLAS GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETNO XII., ST. 46 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 15. JUNIJA 1959

Kje dobiti **DENAR?**

S seje Sveta za šolstvo OLO Kranj **Jesenik STŠ na Jesenicah** Zmogljivost strokovnih šol ni spodbudna

O novem zakonu o stanovanjskih skupnostih je v zadnjem času na mnogih sestankih in posvetovanih precej govorila. V nekaterih občinah so o tem razpravljali na posebnih plenarnih SZDL in pri drugih organih.

Oblike dejavnosti novih stanovanjskih skupnosti so zelo široke. Zato so se marsiksi znašli celo zagati, kako naj bi začeli. — V ugibanjih med potrebinami o pralnicah, otroških igriščih in kopalnicah, so se ustavili pred vprašanjem — kam torej?

Pri tem pa je prišlo do vprašanja finančiranja teh ustanov in dejavnosti do vprašanja, od koder dobiti denar? To pa ni zgolj ekonomsko, marveč odločilno organizacijsko vprašanje. V večini primerov so na posvetovanih ugovarjali, da dotacije »od zgoraj« ne vtrjujejo pravih odnosov do stvari. Ko so v Tržiču govorili o tem, so omenili tudi razne nasade in ravnote, katerim so otroci prizadeli prece škole. Toda to starem ni povzročalo glavobola. Drugate pa bi bilo, če bi ljudje sami izbirali denar za sadike, jih sami zasajali, zaliivali cvetlične nasade in podobno. V tem primeru bi bil odnos odraslih in otrok do nasade povsem drugačen.

Tako ugotovitev je bistvena. Nekje so na primer »planirale pralnice, teda, ko so ljudje začeli razpravljati o tem, da bodo morali k pralnici tudi sami prispevati del sredstev, so se raje odločili za organizacijo varstva otrok. To namreč bolj potrebuje.

Tako pojavi dokazujejo, da je treba glavni vir dohodka stanovanjskih skupnosti iskati le pri samih koristnikih teh uslug, pri stanovalcih, oziroma pri državljanih na območju stanovanjske skupnosti. Zato tudi zakon narekuje tako sicer razvoju teh ustanov.

Na začetku bodo, seveda, marsiksi potrebe dotacije ljudskih odborov ali gospodarskih organizacij. Toda to samo na začetku. Glavne, stalne vire dohodka pa je treba iskati pri samih koristnikih. Ljudski odbori bodo s statutom lahko koristili tudi možnost obveznih prispevkov prebivalcev za določene skupne potrebe. Možni so prostovoljni prispevki, prostovoljno delo in druge oblike, kjer lahko prebivalci s konkretnimi dejami dokažejo, kaj pravzaprav žele, kaj potrebujejo. Tako dejavnost bodo potem tudi ceniли, jo čuvali in razvijali ter branili objekte pred množitvimi poškodbami itd.

Ponekod se pojavlja tudi vprašanje ekonomskih ali socialnih cen raznih dejavnosti. V vrtcu Tuga Vidmarja v Kranju so starši sprejeli predlog, naj bodo cene razvome, in sicer po ekonomski sposobnosti koristnikov.

Povprečje dohodkov na člena družine se namreč suše od 5 pa do 18 in več tisoč dinarjev na mesec. Dotacije, ki bi jih vrtec dobival, naj bi bile le v pomoč otrokom socialno šibkejših družin, medtem ko naj bi drugi blagati ekonomsko ceno.

Taki so razni prijemi v iskanju oblik, da bi sredstva za razne dejavnosti našli pri samih državljanih, kar je temelj razvoja stanovanjskih skupnosti. K. M.

Razprava o stanovanjskih skupnostih na Bledu

Danes, 15. junija je predvideno ponovno posvetovanje občinskega komiteja ZKS in OO SZDL občine Bleč. Kot najvažnejše vprašanje je način rednega razgovora o uveljavljanju novega zakona o stanovanjskih skupnostih.

Iz gradiva petkove seje (12. junija) okrajnega Sveta za šolstvo kaže izluščiti predvsem dvoje: problematiko strokovnega šolstva v okraju in izvedbo pogoje za vpis dijakov v gimnazije in strokovne šole.

Spriče resnice, da našemu gospodarstvu močno primanjkuje strokovni kader in da zmogljivost našega strokovnega šolstva nastali vrzeli ni kos, je bilo že pred časom sklenjeno, da bo letos jeseni ustanovljena na Jesenicah tehnička srednja šola. Ljubljanska tehnička srednja šola namreč vsako leto odkloni veliko število kandidatov, ki se nato, ne da bi čutili kakšna posebna nagnjenja, vpišejo v gimnazije ali kamkoli drugam. Enak pojav spremja tudi premajno zmogljivost ekonomskih srednjih šol, v okraju zlasti šolo v Kranju. Ker pa z ustanovitvijo srednje tehničke šole na Jesenicah še vedno ne bomo dosegli ravnotežja med zmogljivostjo zavoda in povpraševanjem po strokovnem kadru, bi kazalo v okviru že obstoječih industrijskih šol ustanavljati posamezne oddelke srednje tehničke šole. Smotreno uveljavljajte to zamisli bi problem pomajkanja strokovnega kadra močno omililo.

Dokaj zamotan problem predstavlja tudi vpis kandidatov v gimnazije in strokovne šole. Tu so milšjeni predvsem pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat ob vpisu na ta ali oni zavod. Svet za šolstvo je ob tej priložnosti pregledal predloge šolskih odborov posameznih gimnazij in strokovnih šol ter določil število učencev, ki bodo sprejeti v

prve razrede šol v prihodnjem šolskem letu.

Pri določanju pogojev, ki jih morajo izpolnjevati učenci ob sprejemu na gimnazijo ali strokovno šolo, pa je prišlo do različnih mnenj in predlogov. — Nekateri učni zavodi namernajo sprejemati učence, ki so opravili zadnje šolsko leto z odličnim ali prav dobrim uspehom, brez sprejemne izpita, medtem ko bodo morali učenci z dobrim in zadostnim uspehom opraviti pri sprejemu še preizkusni izpit iz slovenščine in matematike.

O razpisu in pogojih razpisa za vpis v gimnazije in strokovne šole berite na 5. strani. S.

Svet za šolstvo pa je kriterij v zvezi s sprejemanjem odličnih in prav dobrih učencev, precej zaostril. Meni namreč, da bi bilo povprečje ocen zadnjih štirih let, in sicer iz slovenščine ali tujega jezika ter matematike, dosti boljši kriterij. Svet je tudi naklonjen inteligenčnim testom v obliki intervjujev z učenci pri sprejemu na zavod. Seveda pa ima tudi ta stran preizkušnje kandidatovega intelekta svoje slabe strani.

O razpisu in pogojih razpisa za vpis v gimnazije in strokovne šole berite na 5. strani. S.

Prvi tarifni pravilniki so potrjeni

Občinski ljudski odbori se ukvarjajo z obsežnim delom, pregledujo in potrjujejo tarifne pravilnike.

Razen osrednje občinske komisije deluje pri kranjskih občini še 9 podkomisij za posamezne gospodarske dejavnosti.

Od skupno 119 gospodarskih organizacij je samo že nekaj gostišč in kmetijskih zadrug, ki pravilnika še niso predložile.

Do sobote, 13. junija so potrdili 12 tarifnih pravilnikov, in sicer za kranjska podjetja: Standard, Inteks, Gozdno gospodarstvo, Spik, Zvezda, IBI, Aviopromet, Gorenjsko oblačilnico, Pleskarstvo ter za Predelinico volne v Naklem in »Alko« v Dupljah ter Agroservis.

Imenovana podjetja so se v svojih pravilnikih najbolj približevala priporočilom okrajnega zbornika pravilnika. Najboljši so pravilniki podjetij industrijske dejavnosti. Precej predloženih tarifnih pravilnikov iz manjših gospodarskih organizacij pa zainteresirani kolektivi po priporočilih komisije sproti dopoljujejo s predpisanimi dokumentacijami in jih vsklajujejo s postavljenimi načeli. — I. e.

Jesenška brigada se pripravlja

Okrog 20. junija bo odšla z Gorenjske druga mladinska delovna brigada na gradbišče avtomobilске ceste. To pot bo sestavljala brigado mladina jesenške gimnazije in Metalurške industrijske šole. Skupaj pojde na delo 125 mladincev in mladink. Za komandanata so izbrali izkušenega brigadira Franca Horjaka. Brigada bo nosila ime pisatelja-revolucionarja Toneta Cufarja. Na delu bo ostala mesec dnevno.

Kmalu za njeno bo šla iz kranjskega okraja še srednješolska brigada, ki jo bodo tvorili dijaki škojfeloške, kranjske in tržiške gimnazije. Konec julija pa bodo stavili še delavsko-kmečko brigado.

KLJUB DEŽEVNUMU VREMENU, KI SE JE ZAROTILO ZOPER LETOŠNJO TURISTIČNO SEZONO, NE MANJKA TURISTOV.

KI OBISKUJEJO BLED

Predsednik Tito pri otvoritvi nove tovarne „Tomos“ v Kopru

Koper, 14. junija.

V Kopru so danes svečano pustili v poizkušno obratovanje novo moderno tovarno motornih koles Tomos. Svečanost je prisostvoval tudi predsednik republike tovarš Tito, ki je vzel prvi Colibri s tekočega traku. Predsednik Tito je imel zatem krajski govor.

Koper se je pripravljal za to svečanost že več dni. Danes ob pol enajstih je z jahjo »Jadranko« prispel z Brionov tovarš Tito, ki so ga povabili na to slovensko. Ob njegovem prihodu ga je pozdravila velika množica ljudi iz Kopra, Pirana in iz bližnjih krajev Istre. Zatem si je predsednik ogledal tovarno. Z njim je bil tudi predsednik Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinko, predsednik Izvršnega sveta Slovenije Boris Kraigher, podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Franc Leskošek - Lukša in drugi gosti.

Nova tovarna bo dajala letno na trgu približno 30.000 motornih koles Colibri. To bo njihov glavni izdelek. Približno vsakih 5 minut bo po tekočem traku izgotovljen nov motor Colibri. Že v sedanjih, začasnih prostorih je tovarna TOMOS v štirih letih izdelala nad 18.000 motornih koles v skupni vrednosti nad 4 milijarde dinarjev.

Po končanem ogledu tovarne za proizvodnje na tekočem traku je predsednik Tito izrazil priznanje delavcem. Naglasil je pomen industrializacije v tem delu naše domovine, ki je bil ob priključitvi k Jugoslaviji ekonomsko dokaj zaostal. Posebno pa je bil predsednik Tito zadovoljen ob ugotovitvi, da je v Tomosu veliko mladih in pričutnih delavcev, ki so se osposobili za tako važno delo. Poudaril je tudi pomen notranjih odnosov v delovnih kolektivih in materialne zainteresirnosti slehernega delavca za povečanje delovne storilnosti in izboljšanje življenjskih razmer v naši deželi.

naš razgovor

Pred IV. kongresom ZKS

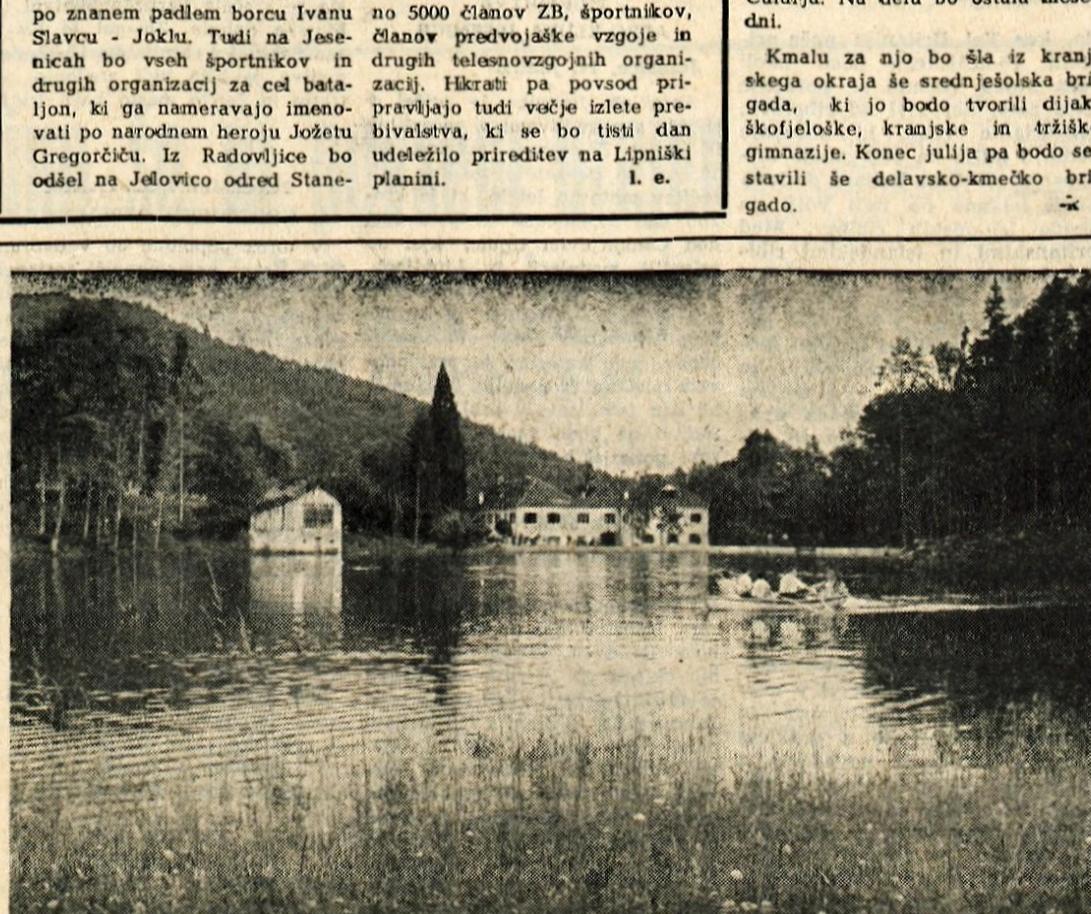
Uveljavljanje mladih na Jesenicah

Med delegati za IV. kongres ZKS, ki so jih izvolili v jesenških občinah, je tudi nekaj mladih ljudi. V Zelezarni so med drugim izvolili za delegata tudi 28-letnega Stefana Nemca. Po poklicu je strojni tehnik. Od januarja letos je sekretar tovarniškega komiteja ZK.

Značilno za Jesenice v novem razdobju je zlasti to, da so se začeli zelo uveljavljati mladi ljudje, komunisti, tako v političnih kot gospodarskih organizacijah. Tudi na nedavni tovarniški konferenci Zveze komunistov so precej govorili o tem in pa o splošnih problemih mladine v tovarni. Tovarš Nemec nam je v zvezi s tem dejal:

»Zadnje čase je dobro to, da je spet začivel klub mladih proizvodnikov v tovarni. Ta se bo moral zavzeti za izobraževanje mladih ljudi, za samo-upravljanje in gospodarjenje v podjetju. V klubu so razpravljali o novem tarifnem pravilniku in reorganizaciji Zelezarne.

Tudi osnovne organizacije so začele drugače gledati na mlade ljudi. Ne sprejemajo jih kampanjsko, temveč na osnovi konkretnega dela in življenja selehernega posameznika. Po naši konferenci, ki je bila nekako pred mesecem, so organizacije sprejele 15 mladih delavcev iz proizvodnih obratov. Pri tem so važni tudi sklepi, ki jih je sprejela konferenca. Razposlali smo jih vsem sekretarjem osnovnih organizacij ZKS.

Kje neki leži to idilično jezerce? — To je umetno jezero v Preddvoru pri Kranju, o katerem smo nekajkrat pisali že lani. Zajeto jezero je sprva povzročilo graditeljem tudi nekaj preglavic. Skozi razpoke v jezerskem dnu je nameč voda odtekala. Zdaj pa kaže, da je tudi ta nevšečnost odpravljena. — Otvoritev jezera bo v soboto, 20. junija ob 18. uri. Priprave na ta dogodek obetajo obiskovalcem slovesnosti prijetno doživetje. O podrobnostih slovesnosti bomo še poročali.

